

[Rytter.]

Udsigt og lovet os, og som i øvrigt — gik vi ud fra — var en Selvfølge. Hvorfor kom den ikke, skønt den var saa nødvendig? Vi har spurgt den daværende Justitsminister meget indgaaende om det her i Tinget, men han tog til Slut det Standpunkt over for nærgaaende Spørgsmaal, at nu vilde han ikke svare mere. I Folketinget har Folketingsmand Bertel Dahlgaard paa de Radikales Vegne gentaget Spørgsmaalet, og ogsaa nu under dette Lovforslags Behandling har han spurgt: Hvor bliver den Vejledning af? Den tidligere Justitsminister oplyste, at han havde gjort, hvad han skulde, thi han havde henvendt sig til Statens øverste Anklagemyndighed — det troede jeg for Resten var ham selv — og drøftet Spørgsmaalet med ham. Vi fik ikke at vide, om der var kommet nogen Vejledning, men vi kunde i Landstinget slaa fast, at det var der ikke kommet, fordi vi foruden Materialet fra Folketinget havde Oplysning om, hvad der var sket paa et Dommermøde. Hvad er da Grunden til, at vi ikke har faaet den Vejledning? Vi har gentagne Gange opfordret Ministeren til at komme med den; til sidst gik vi endog saa kraftigt frem, at vi i Landstingsudvalgets Betænkning af 24. August 1945 ligefrem indføjede følgende Udtalelse:

„Ministeren har herunder (Samraadet) givet Tilsagn om at henlede Anklagemyndighedens Opmærksomhed paa, at Tiltale efter nærværende Lov kun bør rejses for Forbrydelser af grovere Karakter“

Det var et positivt Løfte, som vi, da vi ikke havde faaet Vejledningen, fik Ministeren til at give. Vi maa formode, at Ministeren med dette Tilsagn har henvendt sig til Rigsadvokaten, men hvordan denne Samtale har formet sig, er jeg ikke i Stand til at forestille mig. Paa dette Tidspunkt var Cirkulærerne af 18. og 30. Juni samt 17. Juli 1945 udstedt, og det var Cirkulærer, der angav de stik modsatte Retningslinier af dem, Ministeren havde givet os Tilsagn om. Ministeren maa altsaa have sagt saadan noget som: Jeg har givet Tilsagn om det og det, og det maa ske, og Rigsadvokaten har vel saa svaret, at det var allerede sket, men ganske vist i stik modsat Retning.

Hvad er da Grunden til, at der er sket

saa store Fejltagelser inden for Administrationen? Det er mig en Glæde at kunne sige, at jeg er overbevist om, at det ikke er Frihedsraadets Skyld, thi jeg har set Udtalelser fra Mogens Fog, fra Frode Jakobsen, fra Højesteretssagfører Ejvind Møller, der var med til at lave Loven, ja, endog fra Busch-Jensen, og de gaar ud paa, at man er gaaet alt for langt i Bunden; derfor kan det ikke være Frihedsraadets Skyld, og det er det mig en Glæde at kunne konstatere. Rigsadvokaten henviser til Modstandsbevægelsen og siger, det var en af de Faktorer, han maatte lægge Vægt paa. Det forstaar jeg ikke. Rigsadvokaten har ikke noget med Modstandsbevægelsen at gøre, Rigsadvokaten har kun med Loven at gøre og endvidere med de Befalinger, han faar fra Justitsministeren. Vi har jo ganske vist truffet paa Modstandsbevægelsen nogle Gange i den samme Tid. Vi traf paa Modstandsbevægelsen ved Affæren ude i Vestre Fængsel, som det var tydeligt, at den daværende Justitsminister var ked af, men han optraadte ikke kraftigt over for denne Episode. Vi traf paa Modstandsbevægelsen, da der blev fremsat Trusler over for Dommere her i København. Det var klart, at Justitsministeren ikke var glad ved det, men han gjorde intet derved. Vi traf paa Modstandsbevægelsen, da vi maatte gennemføre Lovforslaget i Huj og Hast. Det erindrer vi alle, jeg skal ikke komme nærmere ind paa det; skulde det ønskes, er jeg selvfølgelig altid parat. Paa disse Punkter har vi truffet Modstandsbevægelsen, men vel at mærke ikke Ledelsen, og den daværende Justitsminister udtalte dengang bl. a. ogsaa, at det var ikke Ledelsen, der havde fremsat Truslerne, men altsaa en mere ubestemmelig Kreds, som øvede sin Indflydelse. Jeg kan kun sige for mit Vedkommende, at hvis det er rigtigt, ser jeg med Glæde, at der er blevet dannet en anti-kommunistisk Modbevægelse, en Modbevægelse, som siger, at det, det kommer an paa, er Menneskelighed og Menneskekærlighed.

Jeg har her søgt at vise, at Anklagemyndigheden har sin store Skyld i den Maade, Loven er praktiseret paa. Der er en gammel Sætning, der siger, at den Maade, hvorpaa en Lov føres ud i Livet, er afgørende for, om Loven kommer til at virke efter sit Formaal. Forræderiloven er ført daarligt ud i Livet, den er ført ud i Livet paa en